

باسمه تعالی

مدرس: حامد شیواپور

رشته: الهیات

مقطع: کارشناسی ارشد

عنوان درس: علوم قرآن ۲

۱- معرفی و اهداف درس

علوم قرآن به مجموعه‌ای از مباحث و گفتگوها درباره قرآن اطلاق می‌شود. در درس علوم قرآن ۱، دانشجویان با دو بحث اصلی و مهم «وحی» و «اعجاز» آشنا شده‌اند؛ اما پس از این دو بحث، من این عناوین جدید را برای بحث در «علوم قرآن ۲» مناسب یافتم:

۱- اصالت قرآن: این عنوان تا حدودی جدید است و در ذیل آن، این بحثها شایسته بررسی است:

- آنچه تحت عنوان مطالعات نسخه‌پژوهی قرآن انجام می‌شود در ذیل این عنوان قرار دارد.
- نسبت قرآن با متون مقدس معاصر عصر نزول که گاه از آن با عنوان «بینامتنیت» قرآن یاد می‌شود، بحث دیگری است که می‌تواند ذیل این عنوان قرار گیرد.
- همچنین مجموعه مباحثی که با عنوان «نفی تحریف قرآن» در کتاب علوم قرآن وجود دارد تحت همین عنوان قابل طرح است.
- «اختلاف قرائات» نیز هرچند بحثی مستقل در علوم قرآن است، بخشی از آن تحت همین عنوان شایسته بررسی است.

۲- زبان قرآن: این بحث نیز تحت تاثیر مباحث زبان دین در فلسفه دین در دوران جدید، از مباحث تازه‌ای است که در علوم قرآن باید مورد توجه قرار گیرد. مباحث مربوط به «محکم و متشابه» در کتب کلاسیک علوم قرآن از همین زاویه شایسته بررسی است.

۳- قرآن و فرهنگ: نسبت قرآن و فرهنگ از مباحث جدید در علوم قرآن و تفسیر است که به‌ویژه در آراء نواندیشان مسلمان به آن توجه شده است. از بین مباحث سنتی علوم قرآن، بحث «نسخ» می‌تواند ذیل این عنوان قرار گیرد.

نکته مهم آن است که رویکرد ما در این درس، به اقتضای مورد، ترکیبی از رویکرد تاریخی و الهیاتی خواهد بود.

۲- معرفی استاد:

<https://www.mofidu.ac.ir/departments/theology/the-faculty/hamed-shivapoor/>

۳- پیش‌نیازهای درس

ندارد.

۴- منابع:

جزوه درسی

۵- تکالیف دانشجو

الف) ارزشیابی مستمر

در جزوه درسی، کتاب‌ها و مقالات متعددی معرفی شده که ارائه آنها در کلاس، بخشی از ارزشیابی این درس را به خود اختصاص خواهد داد. بخش دیگری از ارزشیابی این درس از راه مقاله‌ای است که دانشجویان در پایان ترم ارائه خواهند کرد.

ب) ارزشیابی میان ترم

ندارد

ج) ارزشیابی پایان ترم

ندارد

۶- زمان‌بندی (توزیع مباحث و مشخص کردن عناوین درسی برای هر جلسه تا پایان ترم)

جلسه اول: معرفی درس و مباحث مقدماتی / بخش اول: اصالت قرآن؛ معرفی منابع / درآمدی بر بحث
جلسه دوم: الف) مطالعات نسخه پژوهی قرآن
جلسه سوم: ب) قرآن و متون دیگر (بینامتنیت قرآن)
جلسه چهارم: ادامه بحث بینامتنیت قرآن
جلسه پنجم: ج) تحریف قرآن
جلسه ششم: د) اختلاف قرائات
جلسه هفتم: بخش دوم: زبان قرآن / معرفی منابع
جلسه هشتم: ارزشیابی بحث زبان قرآن از منظر بحث‌های مطرح شده در «زبان دین» در دوران جدید
جلسه نهم: گزارش و تحلیل دیدگاه‌های متفکران معاصر مسلمان درباره زبان دین
جلسه دهم: بخش سوم: قرآن و فرهنگ / معرفی منابع / درآمدی بر اهمیت بحث
جلسه یازدهم: گزارش و تحلیل دیدگاه‌های متفکران معاصر مسلمان درباره نسبت قرآن و فرهنگ

۷- راه‌های ارتباطی و میزان زمان تقریبی برای دریافت پاسخ (ایمیل، ID فضای مجازی،

دستیار آموزشی، لینک کانال یا گروه درسی)

ایمیل برای پاسخگویی به پرسش‌ها:

h_shivapoor@yahoo.com

h.shivapoor@gmail.com

آیدی در پیام‌رسان‌های ایتا و تلگرام:

@hshivapoor